## معرفی سازمان همکاریهای اقتصادی اکو

### ۱- معرفی سازمان اکو

اکو یک سازمان منطقه ای دولتی محسوب می گردد که در سال ۱۹۸۵ از سوی ایران، پاکستان و ترکیه با هدف پیشبرد همکاری های اقتصادی، فنی و فرهنگی میان کشورهای عضو تاسیس گردید. اکو در واقع جانشین سازمان همکاری عمران منطقه ای برای توسعه می باشد که از سال ۱۹۶۴ تا ۱۹۷۹ موجودیت داشت.

در ۱۹۹۲، سازمان هفت عضو کشور جدید را به عضویت پذیرفت که عبارتند از: افغانستان، آذربایجان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، نرکمنستان و ازبکستان.

منطقه اکو از دورنمای روشن تجاری برخوردار است. علیرغم ترکیب جمعیتی جوان آن، اکو در قالب یک سازمان موفق و خوش آتیه منطقه ای توسعه یافته است. جایگاه بین المللی آن رشدی فزآینده دارد. با وجود این، سازمان با چالش هایی در خصوص اهداف خود روبرو است. از همه مهم تر، منطقه فاقد زیرساخت ها و نهادهای مناسبی است که سازمان بتواند اهداف توسعه ای خود را دنبال و از منابع موجود منطقه ای حداکثر استفاده را نماید.

بیش از ۱۲ سال است که کشورهای عضو جهت تسریع در توسعه منطقه ای از طریق تلاش های مشترک خود همکاری می نمایند. در کنار پیوندهای نزدیک فرهنگی و تاریخی مشترک، کشورهای عضو توانسته اند تا از روابط موجود زیرساختاری و تجاری امیدهای خود را به واقعیت های ملموسی تبدیل نمایند. اکو مبادرت به تعریف چندین پروژه بر اساس طرح های اولویت دار مبتنی بر همکاری نموده، که عبارتند از:

- انرژی
- تجارت
- حمل و نقل
- کشاورزی و
- کنترل مواد مخدر

## ۲- عملکرد کشورهای بنیانگذار

### ۲-۱- ایران

تمرکز عملیات بانکی در ایران در درجه اول بر انرژی، حمل و نقل، تولید، و بخش های کشاورزی است. تولیدات مربوط به خودرو، تجهیزات مربوط به حمل و نقل، محصولات کشاورزی و ماشین آلات مرتبط، باعث ایجاد فرصت هایی برای انجام عملیات تامین مالی تجاری می شوند. از سوی دیگر، خطوط تولید شرکت ها و پروژه های تامین مالی در پروژه های انرژی، حمل و نقل، ساخت و پروژه های توسعه روستایی متمرکز شده اند.

### ۲-۲- پاکستان

بخش خصوصی رو به رشد پاکستان بواسطهٔ تولیدات خودرو از محصولات مالی تجاری بانک به منظور افزایش حضور خود در سایر کشورهای عضو اکو بهره مند می باشد. بخـــش های حمل و نقل، انرژی و کشاورزی فرصـــت هایی را برای تامین مالی تجاری ارائه می دهند که متمرکز بر بخش های انرژی، ساخت و ساز، حمل و نقل و کشاورزی می باشند. علاوه بر این، بخش خدمات مالی فرصتهائی را برای تامین مالی از طریق سهام ، پس از اتمام دورهٔ اول ۵ ساله ارائه می دهد.

### ۲-۳- ترکیه

عملیات تامین مالی تجاری بانک در ترکیه طور خاص بر روی بخش های صنعتی، محصولات کشاورزی و حمل و نقل تمرکز کرده است. در این میان، بخش صنعتی از محصولات تامین مالی تجاری طراحی شده برای حمایت از تجـــارت ترکیه با ایران و پاکستان بهره مند خواهد شد. متعاقباً، سیاست تامین مالی پروژه ها و شرکت ها، فرصـــت ها یی را در حیطه های انرژی، تولید، گردشگری و توسعه روستایی به منظور حمایت از رشد اقتصادی کشور ایجاد خواهند کرد.

## ۲- اطلاعات عمومی درخصوص سازمان همکاری های اکو

### ۲-۱- مقر دبیرخانه سازمان اکو

مقرر دبیرخانه این سازمان در ایران بوده که نشانی آن به شرح زیر می باشد:

تهران، خیابان کامرانیه، کوچه گلبو، پلاک ۱ - تلفن: ۲۲۸۳۱۷۳۳ و ۲۲۲۹۲۰۶۶ - دورنگار: ۲۲۸۳۱۷۳۲ - آدرس پست الکترونیک: registry@ecosecretariat.org

### ۲-۲- پرسنل ستاد دبیرخانه

کادر بین المللی دبیرخانه اکو شامل: دبیرکل، ۳ معاون دبیرکل، ۶ مدیر، ۳ مشاور مدیر و دیگر پرسنل حرفه ای و فنی، اداری و پشتیبانی بوده که تعداد کل پرسنل بیش از ۵۰ نفر می باشد.

## ۳- فعالیت ها

فعالیت های اکو از طریق مدیران تحت نظارت دبیرکل و معاونین وی صورت می پذیرد. بدین ترتیب که طرح ها و برنامه هایی را که دارای منافع متقابل در حوزه های زیر را داشته باشد مد نظر قرار می دهند:

- تجارت و سرمایه گذاری
- حمل و نقل و مخابرات
- انرژی ، مواد معدنی و محیط زیست
- کشاورزی ، صنعت و توریسم
- منابع انسانی و توسعه پایدار
- پروژه و آمار و پژوهش اقتصادی
- روابط بین الملل

## ٤- اهداف

از جمله اهداف اصلی سازمان همکاری های اکو می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- توسعه اقتصادی پایدار کشورهای عضو
- حذف تدریجی موانع تجاری و پیشبرد تجارت بین منطقه ای
- نقش بزرگتر منطقه اکو در رشد تجارت جهانی ، همگرایی تدریجی اقتصاد کشورهای عضو با اقتصاد جهانی
- توسعه حمل و نقل و پیوند زیربنای ارتباطی کشورهای عضو با یکدیگر و جهان خارج
- آزاد سازی اقتصادی و خصوصی سازی
- بسیج و بهره برداری از منابع مادی منطقه اکو
- استفاده موثر از پتانسیلهای کشاورزی و صنعتی منطقه اکو
- همکاری منطقه ای جهت کنترل مواد مخدر و حمایت اکولوژیکی و زیست محیطی و تقویت پیوندهای تاریخی و فرهنگی میان مردم منطقه
- همکاری سودمند متقابل با سازمانهای منطقه ای و بین المللی

## ٥- معرفی بانک تجارت و توسعه اکو

در عصر جهانی شدن، منطقه گرایی و ایجاد تشکیلات منطقه‌ای در میان کشورهای در حال توسعه می تواند راهکاری به منظور توانمندسازی این کشورها باشد.

بانک تجارت و توسعه اکو از بانک‌های بین‌المللی و زیرمجموعه سازمان اکو است و تاسیس آن سبب سرعت گرفتن همکاری کشورهای عضو گردیده است. این بانک در سال ۱۳۸۷، با عضویت و سهم مساوی ۳ کشور ایران، ترکیه و پاکستان و با سرمایه اولیه ۶۰ میلیون واحد اکویی معادل ۸۷/۵ میلیون دلار شروع به کار نموده است و قرار است به تدریج حجم سرمایه خود را به یک میلیارد واحد اکویی یعنی بیش از یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار برساند و نیز مقرر گردیده است که ۶ کشور دیگر اکو شامل افغانستان، آذربایجان، قرقیزستان، قزاقستان، ترکمنستان و تاجیکستان نیز سهامدار این بانک شوند. در حال

حاضر هفت کمیته بازنگری اهداف چشم انداز برنامه اکو را مدنظر قرار داده است و به دنبال برداشتن موانع تجاری و سرمایه گذاری بین کشورهای عضو می باشند. مقر اصلی این بانک در استانبول ترکیه است و در پایتخت کشورهای عضو اکو نیز دارای شعبه خواهد بود. رسالت اصلی این بانک تأمین مالی پروژه های دولتی و خصوصی برای صادرات و واردات کالاها، مشارکت در تأمین مالی پروژه ها، اعطای خطوط اعتباری به بانک ها و... می باشد.

با توجه به اینکه منابع بانک بسیار محدود می باشد حداکثر اعتبار اعطایی به هر پروژه ۱۵ تا ۲۰ میلیون یورو تعیین شده است و سالانه می توان حداکثر ۳ پروژه از طریق منابع بانک اکو تأمین مالی گردد.

## ٦- شیوه های تامین مالی توسط این بانک

از جمله شیوه‌های تامین منابع مالی توسط این بانک می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تأمین مالی تجاری کوتاه‌مدت که به‌طور غیرمستقیم و از سوی بانک‌های عامل به تمام کالاها به جزء کالاهایی مانند دخانیات، صنایع شیمیایی و تولیدات تسلیحات نظامی، تمام پرداخت می شود. زمان بازپرداخت این وام‌ها ۱۸ ماه است که اگر در بازپرداخت دیرکردی اتفاق افتد، ۲ تا ۳ درصد به سود بازپرداخت افزوده می‌شود.
- ارائه تسهیلات و خدمات به شرکت‌های کوچک و متوسط که این امر جزء اولویت‌های بانک قرار دارد. در این نوع از تسهیلات، بین ۳۰ هزار تا یک میلیون دلار به واحد مورد نظر تسهیلات اعطا می‌شود که باید در یک تا ۴ سال به بانک اکو برگردانده شود. در این نوع تسهیلات تمام عملیات پرداخت وام به واسطه بانک‌های اکو انجام می‌گیرد و شرکت‌هایی که بین ۱۰ تا ۲۵۰ نفر کارمند داشته و گردش مالی آن هاکمتر از ۱۵ میلیون یورو باشد، جزء شرکت‌های کوچک و متوسط محسوب می‌شود.
- در رابطه با شرکت‌های بزرگ نیز نوع دیگری از تسهیلات در نظر گرفته شده است. اگر شرکتی قصد خرید ماشین‌آلات داشته باشد تا حدود ۸۵ درصد از منابع لازم را می‌تواند به‌عنوان فاینانس از بانک اکو دریافت کرده و در یک تا ۵ سال به این بانک بازگرداند و اگر برای گردش مالی نیازمند تسهیلات باشد، بین یک تا دو سال برای بازپرداخت وام مهلت دارد.

- در خصوص طرح توسعه یا تأسیس یک واحد تولیدی، تنها ۵۰ درصد از منابع لازم را می‌توان در قالب فاینانس از بانک اکو دریافت کرد و متناسب با پروژه، زمان بازپرداخت این وام که بین ۵ تا ۳۰ میلیون دلار متغیر است، بین یک تا ۷ سال تعیین شده است.